

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 16.7.2008
SEC(2008) 2116

ПРОЕКТ НА РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

Придружителен документ към

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти,
свързани с енергопотреблението**

ОБОБЩЕНИЕ НА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

{COM(2008) 399 окончателен}
{SEC(2008) 2115}

ОБОБЩЕНИЕ

Оценката на въздействието придружава предложението за изменение на Директивата за екодизайн за енергоемки продукти¹. Изменянето на Директивата за екодизайн е един от елементите на Плана за действие за политика за устойчиво потребление и производство и за устойчива индустриална политика (УПП/УИП) — съвместна инициатива на ГД „Предприятия и промишленост“, ГД „Околна среда“ и ГД „Енергетика и транспорт“. Главният елемент на плана за действие УПП/УИП е интегрираната продуктова политика. Директивата за екодизайн е важен основополагащ елемент на плана за действие.

В обхвата на настоящата Директива за екодизайн попадат само енергоемките продукти (с изключение на транспортните средства). При условие че не съществува механизъм за саморегулиране, предлагащ качествена алтернатива, директивата позволява установяването на задължителни минимални изисквания за посочените продукти, съответстващи на представянето на продукта с най-малък разход през жизнения цикъл. Също така в директивата са определени редица критерии и предпазни мерки, така че минималните изисквания да вземат предвид конкурентоспособността и социалните въпроси. Това гарантира, че подобренията в екологичното представяне са разходно-ефективни. Макар че в краткосрочен план покупните цени на посочените продукти може да се повишат, това покачване ще се компенсира значително от по-доброто представяне през целия жизнен цикъл на продукта посредством по-ниските разходи.

Въпреки това, оценката на въздействието на споменатия по-горе план за действие показва, че ограниченият обхват на Директивата за екодизайн представлява значителна пречка за разгръщането на потенциала на въздействие на интегрираната продуктова политика на ЕС. В настоящия доклад за оценка на въздействието се анализира дали е необходимо да се разшири обхватът на Директивата за екодизайн и какви биха били последиците от такова разширяване. Следователно целта на доклада е да предостави на лицата, отговорни за разработването на политики, информация относно възможния обхват на такова разширяване.

Взети са под внимание три варианта:

- (1) Никакво разширяване на обхвата, като по този начин в него попадат само енергоемките продукти,
- (2) Разширяване на обхвата отвъд енергоемките продукти, като се запази сегашното изключение за транспортните средства, и
- (3) Разширяване на обхвата отвъд енергоемките продукти, включвайки и транспортните средства.

Промяната в обхвата на Директивата за екодизайн не би имала директно отражение върху продуктите, тъй като Директивата за екодизайн е рамкова директива. Екологичното, икономическото и социалното въздействие е свързано с мерките по прилагането за специфичните продуктови групи. Посочените мерки по прилагане се приемат от Комисията съгласно процедурата на комитология по регулиране с контрол. Преди да бъдат приети мерките по прилагането, заинтересованите страни ще бъдат официално консултирани и службите на Комисията ще изготвят специфична оценка на въздействието. Всички въздействия, споменати в доклада, са нагледни примери за

¹ Директива 2005/32/ЕО

въздействията, които, според различните варианти, могат да се постигнат посредством мерки по прилагането за съответните продукти. Освен това, те ще бъдат постигнати само в дългосрочен план, тъй като приемането на мерки по прилагането ще се извършва отделно за всеки продукт и след цялостен процес на оценяване.

При анализирането на възможните варианти са взети предвид редица въпроси. Първо, разгледано е въздействието върху околната среда на широка гама продуктови категории. Второ, направен е преглед, който да установи дали Директивата за екодизайн се припокрива с вече съществуващо законодателство, занимаващо се с въздействието върху околната среда. Трето, оценени са потенциалът за екологично подобрене и икономическото и социално въздействие на различните възможности.

Анализът на наличните данни показва, че е възможно значително намаляване на въздействието върху околната среда, което същевременно води и до икономии за предприятията и крайните потребители. Като цяло, потенциалните ползи са толкова големи, колкото повече са обхванатите продукти, които могат да са предмет на мерки по прилагането.

Въпреки че потенциалните ползи биха били най-големи, ако бъдат обхванати всички продукти (вариант 3), докладът показва, че Директивата за екодизайн не изглежда да е в допълнение на системата за типово одобрение, тъй като по-голяма част от потенциалните ползи за транспортния сектор ще са резултат от законодателство, което предстои да влезе в сила, като например нормите относно емисиите на CO₂ от автомобили и новите Евро стандарти. Сред продуктите, разгледани във вариант 2, силно въздействие върху околната среда, което може да бъде постигнато по разходно-ефективен начин, биха оказали продуктите, свързани с енергопотреблението, като например строителните продукти и използващите вода продукти. Освен това редица други продуктови групи може да се окажат със значителен потенциал за разходно-ефективни подобрения, тъй като съществуват доказателства, че тяхното въздействие е дори по-голямо от доказаното в проучванията Labouze 2003 и EIPRO, когато става въпрос за продукти като: перилни/почистващи продукти, обувни принадлежности/кожени продукти, различни хранителни продукти, печатни издания (книги, списания, вестници), тоалетна хартия, матраци, батерии и играчки. Проучванията на Комисията, които понастоящем са в процес на провеждане, ще изследват по-подробно въздействието върху околната среда и потенциала за подобрене на посочените продукти. Допълнителните изследвания биха могли да проучат също така и екологичната и икономическа устойчивост на употребата на бетон/цимент, стомана, алуминий, пластмаса и други важни материали. Тези продуктови групи и материали са представени само с цел онагледяване.

Анализът на разходите и ползите при разглеждането на варианти 1 и 2 показва, че размерът на първоначалните разходи зависи в голяма степен от естеството на продуктите и дори от различните категории на един и същи тип продукт. В анализираните нагледни примери нетните ползи се увеличават с времето заедно с увеличеното навлизане на продукти, които отговарят на минималните изисквания.

Разширяването на обхвата ще позволи въвеждането на мерки по прилагането за тези неизползващи енергия продуктови категории, които имат най-голям потенциал за подобряване на екологичното представяне, като същевременно ще доведе до най-големи икономии по време на фазата на употреба. Това не би било непременно възможно съгласно настоящата директива, която обхваща единствено енергоемки продукти. Ще бъдат проведени по-задълбочени анализи за оценките на въздействието, които е необходимо да бъдат изготвени за всяка мярка по прилагането.

На настоящия етап и въз основа на наличните доказателства може да се препоръча разширяване на обхвата на директивата, за да включи и продукти, свързани с енергопотреблението. Разширяването на обхвата на директивата, за да включи и транспортните средства би имало ограничени ползи. Макар и да има сериозни индикации, че разширяването на обхвата на директивата отвъд посочените продукти би могло да донесе значителни ползи, препоръчително е да се проучи и оцени допълнително вариантът за включване на продукти, които не са свързани с енергопотреблението, в обхвата на директивата след преразглеждане в бъдеще.